

Megjelenik minden
vasárnap.

Szerkesztői iroda
és
kiadó-hivatal

Koronaherozeg utca 2 sz.
II. emelet.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez intézendők.

POSTA-KÖZLÖNY

ELSŐ MAGYAR POSTAI SZAKLAP,

a magyar-, horvát- és szlavonországi postamesterek egyesületének és a magyar postahivatalbeliek
segély- és gyámegyletének organuma.

Előfizetési ár:

Egész évre 7 frt —
Fél évre 3 „ 50
Negyed évre 1 „ 80

Egy szám 15 kr.

Kéziratok nem küldet-
nek vissza.

A megbízások, megrendelések
Tiller Mór és testvére ozime alatt
küldendők.

Felelős szerkesztő: JOANOVICH GYÖRGY.

Társzerkesztő: PAULAY J. ZS.

1878. évi államköltségvetés.

Rovat	P o s t a.	1878. évi előirányzat			1877. évre megállapított költségvetés	Rovat
		Magyar-ország	Horvát-Szlavon-ország	Összesen		
	Kiadás.					
	Személyi járandóságok.					
1	Tiszti fizetések és pótlékok	984.940	93.440	1,078.380	993.500	1
2	Lakpénzek	154.130	12.190	166.320	157.500	2
3	Napidíjak	58.000	7.000	65.000	53.360	3
4	Ruházatok	25.950	50	26.000	28.400	4
5	Postamesterek fizetései	570.000	60.000	630.000	600.000	5
6	Jutalmak és segélyek	18.200	1.800	20.000	20.000	6
	Összesen	1,811.220	174.480	1,985.700	1,852.760	
	Átruházás mellett megtakarítható	36.486	3.514	40.000		
	Marad	1,774.734	170.966	1,945.700		
	Dologi kiadások.					
7	Portorészjárulékok	19.000	1.000	20.000	20.000	7
8	Utazási költségek	35.000	5.000	40.000	40.000	8
9	Épületek fentartása	9.000	1.000	10.000	15.000	9
10	Bérletek	70.150	10.700	80.850	84.000	10
11	Hivatali s kezelési költségek	330.000	30.000	360.000	341.000	11
12	Hiánylati visszafizetések	2.700	350	3.050	4.000	12
13	Jövedéki visszatérítések	49.700	300	50.000	50.000	13
14	Postaszállítási költségek a postautakon	1,651.000	360.300	2,011.300	2,020.000	14
15	„ „ a vasutak, s hajók	10.000		10.000	10.000	15
16	Külföldi hírlapok költségei	59.600	400	60.000	61.500	16
17	Kocsik s egyéb leltári tárgyak beszerzése	19.400	600	20.000	25.000	17
18	Kocsijavítások	47.000	10.000	57.000	58.000	18
19	Kártérítések	62.000	8.000	70.000	70.000	19
20	Új épületek esetleges beszerzése	10.000		10.000	20.000	20
21	Különféle előre nem látható kiadások	1.000	100	1.100	1.000	21
	Dologi kiadások összege	2,375.550	427.750	2,803.300	2,819.500	
	Átruházás mellett megtakarítható			60.000		
	Marad			2,743.300		
	Személyi járandóságok összege	1,811.220	174.480	1,985.700	1,852.760	
	Átruházás mellett megtakarítható			40.000		
	Marad			1,945.700		
	Összes kiadás	4,186.770	602.230	4,789.000	4,672.260	
	Átruházás mellett összesen megtakarítható	87.425	12.575	100.000		
	Főösszeg	4,099.345	589.655	4,689.000		

került, ezentúl majd 10—12000 frtjába fog kerülni De mit is törődik azzal a publikum, hogy mibe kerül, csak legyen, s lenni kell!

Azt nem tekintik, hogy eddig az összes postahivatali személyzetet a postamesterrel együtt legjobb esetben négy volt, ide nem értve a levélhordókat, ezentúl meg majd lesz hat aranygalléros tiszt, négy szolgál, s ugyan annyi levélhordó. Ily körülmények között aztán elnyerhetik azon gratiát, hogy hét óráig lesz nyitva a hivatal, de, hogy pontosabb lesz-e a kezelés, és a mindig fokozódó igények ki lesznek-e majd kellőleg elégítve, ez a jövő titka, Könnyű ám uraim szájhösködni, de egyuttal a viszonyokat is mérlegelni kell. A világon minden kivihető, csak kellőleg díjazva legyen, de ha ezt nem adják meg; akkor az egyszeri cigánytal azt mondják: a milyen a mise, olyan a malacz. Vagy a milyen a jónap, olyan a fogadj isten. De toljunk hát egy kis méceses világgosságot azon neveltséggel határos absurd fogalmak megvilágítására, mely az állami és stabil postahivatalokról, azok előtt kik azt egész valójában nem ismerik, létezik. Mi egy állami postahivatal? semmi egyéb, mint egy nagy forgalmu stabil postahivatal azon különbséggel, míg az első állami tisztet kezelik a humanismus elveinek megfelelő fizetés és kellő munkaerővel, az utóbbit postamesterek és kiadók kezelik, a postaintézete számkivetett, szegény gyermekei.

Bár az állami tisztet sem díjaztatnak fényesen, mégis a megélhetés föltételei figyelembe vétetnek, s egy ember erejét túl nem haladó munkára utaltatnak, míg nálunk az előbbieket szolgálai és levélhordói fizetésével kell napról-napra tengődnünk. S ami fő, ők előbb-utóbb nyugdíjban részesülnek míg mi, ha már nem bírjuk a test lélekölő munkát, elmehetünk oda, ahonnet jöttünk. Csak eza „kis különbség“ létezik közöttünk, a többire nézve párhuzamot vonni majdnem fölösleges, mert bármelyik oldalról vegyük is szemügyre az állambivatalnokok — és a mi szegény helyzetünket, minden tekintetben nagy előnyökben részesülnek föltűntünk.

Pedig, ha komolyan megfontoljuk a dolgot egy és ugyanazon czél felé törekcsünk. Itt épen, mint ott, a magas állam érdeke forog, s van kérdésben, miért bannak tehát velünk oly mostohán, hiszen mi is azon urat szolgáljuk, s ép oly hiven mint ők. Hasztalan tündööm, de ennek nyitjára nem jövök, rejtélyes titok ez előttem, akár a gordiusi csomó. Majd egyszer ez is csak úgy lesz megoldható. Ha tehetségemben állna egy pár ily kérdésre pályázót hirdetnék, de hét évi kiadószkodásom alatt még nem tudtam annyit félrerakni. De hogy is lehetne évi 150-200 frt fizetésből.

Emlitsem-e ily kérdések egyikének, miért kell a szegény postamesternek isteni és emberi törvények értelmében felelni e világon minden eshetőségért, de még kiadójaért; utóvégre azt kell neki tartani, mert ha összeroskad is a munka sulya alatt, maga meg nem győzheti. Emlitsem-e menyivel jobb egy postatisztnak, ha hivatalos órája letelt félre dobja tollát gondjával, s nyugodtan távozik, míg nekünk vasut mentében lakó postahivatalnokoknak (pardon e merész kifejezésért) vacsora után csupán ki kell kutyagolni és lesni a vonatokat 10—11 óráig éjjel.

Minket nem vált föl senki, mégis másnap helyt kell állni, mert különben obsit...

De nem folytatom tovább e jeremiádat, egyelőre legyen elég ennyi, s ha tekintetbe veszi a „Pápai-Lapok“ tisztelt szerkesztője csak az itt elmondottakat, meg vagyok győződve, hogy másképp fog ő is felőlünk gondolkodni. Elég a magunk

Rovat	B e v é t e l .	1878. évi előirányzat			1877. évre megállapított költségvetés	Rovat
		Magyar-ország	Horvát-Szlavon-ország	Összesen		
1	Levélporto	2,630.000	240.000	2,870.000	2,750.500	1
2	Kocsipostai porto	2,040.000	220.000	2,260.000	2,220.000	2
3	Utazók illetékei	20.000	5.000	25.000	25.000	3
4	Belföldi hírlapilletékek	213.000	7.000	220.000	190.000	4
5	Külföldi „	66.550	450	67.000	66.000	5
6	Kézbesítési illetékek	65.000	5.000	70.000	67.000	6
7	Bírságok	6.800	1.200	8.000	8.000	7
8	Elhasznált tárgyak eladásából	5.400	600	6.000	5.000	8
9	Kamatok és bérletek	43.200	800	44.000	40.000	9
10	Számadási visszatérítések	34.500	5.500	40.000	37.500	10
11	Visszafizetett kártérítések	29.500	5.500	35.000	29.000	11
12	Külföldi leszámolásból	40.000		40.000	40.000	12
13	Különféle bevételek	3.400	600	4.000	2.000	13
	Összesen	5,197.350	491.650	5.689.000	5.480.000	

(Vége következik.)

Az állami és nem állami postahivatalok.

A „Pápai-Lapok“ nem tudom már melyik, de e havi egyik száma tudatja tisztelt előfizetőivel, hogy a magas kormány újévtől Pápán államilag, illetőleg kincstárilag kezelt postahivatalt fog életbe léptetni, s míg ez intézkedést örömmel üdvözli egyuttal hozzá teszi:

„Ez időtől hét óráig leend nyitva a postahivatal, így gyorsabban kapjuk hírlapjaink- és leveleinket, s eleje lesz vége azon sok kellemetlenségnek, mit eddig a közönségnek tűrni kellett“... Sic! S míg e tisztelt lap ily öröm himnusokat és hosannákat énekel postai járatlanságában, nem hasonlítja össze az eddigi viszonyokat és körülményeket a leendővel, s nem veszi számításba, hogy, ha eddig a pápai kir. postahivatal az államnak 5000 frtjába

baja is, nem szükséges egyes lapok szunyog csipései. Csak a jövőbeni remény tart fenn bennünket ugys; ha e szép, de csalfa istennő nem lobogtatná felénk zöld remény fátyolát a kétségbeeséssel lenne határos helyzetünk. A postaintézet azon intézmények egyike, melynek jövője nagy, így csak a fogalmak tisztulását kell türelemmel bevárunk. Aztán a jövő évi költségvetésnél is tisztíthatjuk a fizetésekre vagy 30,000-rel több lett előirányozva, melyből nekünk is ha nem csurranik is, de talán csöppenik!

Kis-Czell, november hó 21-én 1877.

Kákósy Károly.

A postakiadók helyzetéről.

Már igen sokszor volt alkalmunk e lapok hasábjában a postakiadók valóban „furcsa“ intézményéről és nyomorult helyzetéről különféleket olvasni, s a cikkek rendesen szervezéssel foglalkoztak, sőt majdnem mindegyikük egy-egy nagyszerű programmal állott elő. Nagyon szép és dicsőretre méltó, hogy a tisztelt kartárs urak e tárgyat szelőlőztetik — igazat szóltak — csak a szervezésre nézve a tulajdonképi kiinduló pontot fel nem találták.

A kiadókat nagyon könnyen rendszeresíthetné a magas postaigazgatás, ezek szervezése s osztályozása nem volna nehézségekkel összekötve, csak hogy itt utban áll a postai vatalok illetőleg postamesteri intézménye s az a tulajdonképi „gordisui csomó.“

Nem vagyok jogász, publicista s korántsem valami híres szakember, azért ne is csodálkozzanak tisztelt kartársak s olvasók, ha valami finom iránylyal nem élek; szokásom röviden és őszintén beszélni s akkép írni is, meggyőződése pedig az, hogy minden becsületes ember, ki teendőit pontosan végzi, bárkinek bátran szemébe nézhet.

Mindamellet ha első cikkemmel — mi valószínű is — bakot lövök, jobb utbaigazítást bárkitől fogadok el, s nem is busulok, ha e néhány sorom az igen tisztelt szerkesztő ur kosarában találandja jövőjét.*)

A postamesteri és kiadók tekintélye a közönség előtt folyton súlyos, erkölcsi érdekük nagyon meg van sértve, miután postamesteri kinevezéseknél nem a kellő tapintatossággal járnak el; mi több mindenki ha nem is szakember, tudja azt, hogy postamesteri kinevezéshez nem iskolai- vagy szakképzés s több évi gyakorlat, hanem csakis minél nagyobb vagyon kívánatik; de be kell vallanunk, hogy ily érvekkel élhet ugyan egy magánember haszonbérője irányában, kinek becsületeségéről meggyőződve nincsen, de nem illő az oly állam intézményhez, melynek érdekében áll embereit boldogítani és műveltséget terjeszteni.

*) Már első cikke is megíti a mértéket, csak tessék továbbra is a postai szakma iránt buzgólkodni. (Szerk.)

A posta galamb.

A „Pápai-Lapok“-ban olvassuk: Hazánkban, annak gazdasági és természeti kedvező viszonyait tekintve véve, a posta galamb tenyésztés nagy hasznát érvényesíteni nem nagy megerőltetésbe kerülne, gazdáink és a műkedvelők, nem csak tetemes anyagi előnyben részesülhetnének, hanem a posta galamb tenyésztés által egy valóban nemes és kiválóan szórakoztató élvezetre is tehetnének szert, mely mindig felér a löversenyek, vadászattal, de talán sokat is megmentene a kávéházi és korcsma, élet káros következményeitől.

Volt már szó e lapokban a posta galambokról, e cikk írója lapunk derék szerkesztője által buzdítva, a posta galambok hazájában Belgiumban, e tárggyal körülményesen megismerkedett, minek folytán hivatva érzi magát, néhány komoly szót kockáztatni, azon reményben, hogy városunkban a haladást kedvelő barátok, fontolóra veszik, és kinek körülményei engedik e különben kevés áldozattal egybekötött, de nagy anyagi és morális előnyökkel járó foglalkozást megkísérlendi.

Franciaországban La Perr de Roo volt kez-

Erre nézve ismét válaszolhatnának tisztelt kartársak vagy bárki más, hogy ily eljárás mellőzéseivel a jelentéktelen állomások, melyek jövedelméből megélni lehetetlen, megszüntetendők volnának. Korántsem! Van kedves hazánkban elég alsóbb rangú szegény nyugdíjas tisztviselő, s más mennyire annyira mívelt ember, ki az ilyen kisebb állomáson már csupán időöltésből foglalkoznék a levelek továbbításával két vagy három száz forintnyi fizetés mellett, mi sorsán is nagyon enyhítene; ha ebben valaki kételkedik, maradhat a régienél is, osztályoztassanak a hivatalok s tétessék rangkülömbőség a postamesteri között, legyen előléptetésük mint bármely más állam- és magán-tisztviselőnek bizonyos fokig.

Nem kívánható ugyan senkitől, hogy a munkát jobban díjazza, mintsem az illető munkás megérdemli, tehát a postamesteri kar sem kívánhatja az államtól, hogy többet fizessen mintsem méltányos s illő, de akkor rendeztessék az intézmény, legyen mint előbb mondtam előléptetés s ne vétesse fel a postamesteri karba kivált nagyobb állomásoknál oly emberek, kik nem oda valók s kiknek a postaügyről fogalmuk sincs.

Ha már czélszerűen rendszeresített hivatalokhoz postamesteri kinevezéseknél oly állomáson, melynek jövedelméből amennyire annyira szegényesen megélni lehetséges, a postaigazgatás első sorban csak becsületes, szorgalmas és képzett bár nem gazdag szakemberek folyamodványait tekintetbe veendő, biztosíthatom, hogy ez csak az intézmény javát és felvirágzását fogja előmozdítani.

Ezeket előrebocsájtva nem nagy munkába kerülne a postakiadók rendszeresítése.

Mindenekelőtt kijelölendők azon nagyobb formájú postahivatalok, hol gyakornokoskodni lehetséges s megállapítandó a postakiadók létszáma. A kiadó feleskettése alkalmával két vagy háromszáz forintnyi biztosíték letételére kötelezve van, de tetteiért ép úgy felelős mint a postamester; biztosítéka letétele után pedig hivatalból beosztandó oly állomáshoz, hol egyenél több munkaeő szükségeltetik, quasi ellenőrnek, illetőleg kezelőnek, mert a hivatalok teendőre a postamester van kötelezve, s azért rendszeresített fizetését húzza. Legyen az ilyen postakiadó az első, ki több évi hű és sikeres szolgálat után fokokint postamesteri vagy postatiszti állomást elnyerni jogosítva van. Oly időket élünk, melyekben mívelt, vagy ha tetszik, fél mívelt ember elég van és lesz; bátran kimondhatja tehát a magas postaigazgatás, hogy postahivatali gyakornoknak ezentul nem kincstárilag kezelt postahivatalokhoz csak azon egyének vétetnek fel, kik a közép-gymnasiumot vagy realiskolát, tehát hat osztályt, polgári iskolát vagy ezekkel egy rangban álló más tanodát jó sikerrel végezték.*)

A fentebbiek folytán a szülők, de maga az

*) Ez eddig is így volt.

(Szerk.)

ifju be fogja látni, hogy azon esetre, ha magát becsületesen viselendi, — bár szegény de önálló biztos kenyérre kilátása lévén, szívesen veheti magát alá egy fél évi jutalom nélküli praxisnak, sőt akkor, ha a postamesteri és kezelők részére nyugdíj-egylet alakul, bizonyára várható, miszerint legjobb házakbeli ifjak fognak vállalkozni a posta szolgálatra, mi minden esetre csakis a posta intézmény legnagyobb előnyére válhatna.

Ily rendeletek életbe léptetésével képes lesz a postakormány értelmes és mívelt munkaerőre szert tenni s a postaintézet tekintélyét fenntartani.

Ámde az előadott reformok tisztelt kartársak! egyelőre a német közmondás szerint „fromme Wünsche“ maradnak, sőt az irányadó körök még azon válasszal is kedveskedhetnének, hogy Jókai „Jövő századába“ valók, s valóban hosszú idő fog még elmúlni, míg ezek mennyire-annyira megvalósulnak, főképp miután táviradkkal is megáldani szívesek voltak.

E szervezés mellőzésével, — míg a régi kérekvágásban maradnók, — azon alázatos kérelemmel járulhatunk mi valóban sajnálatra méltó postakiadók és pedig j o g o s a n a magas postaigazgatás elé; hogy először postamesteri kinevezéseknél idegen pályázó irányában, ha kisebb vagyonnal rendelkezünk is előjoggal bírunk; továbbá semmisítessék meg azon rendelet, mely szerint a kiadóból, — ki nem érettségi vizsgával, hanem csak gyakorlatilag több év alatt nagyobb képzettségre tett szert — tisztet és gyakornokot kinevezni nem szabad vagy nagy nehezen lehet. Ha valaki válaszolni akar, hogy az utóbb felhozottak s kérvényezettek amugy is fanállanak, megjegyezhetem, hogy meglehet papiroson, de gyakorlatilag csak kivételes esetekben alkalmaztatnak, miről az igen tisztelt szerkesztő ur engedelmével tán később leszek bátor tüzetesebben szólni. A szegény postakiadónak reményei csak a postaigazgatáshoz kötvék, főnképtől mitsem várhat, mert az is szegény; ha tehát minden oldalról eltaszítatik, végtére vagy abban hagyja pályáját ha becsületes ember továbbra is maradni akar, vagy desperatióból és boszúból, mint elég példánk volt, előbb a rábizott pénztárból kölcsönt vesz s így tolvaj lesz belőle, s mi volt e lépésnek főtenyezője? — Jól tudom, hogy szavaim elhangzottak, miut valaha szegény János barátunknak a pusztán, de ha helyzetünkön sehogyse lesz segítve, akkor jövőnk iránt táplált reményeink meghiusulvák, majdnem a kétségbeeséssel határos érzelm-eltompulás és szolgálat elleni közömbösség fogna bekövetkezni.

Zajda, postakiadó.

Postaügyek.

— **Személyzetiek:** Postamesterre kinevezettek: Bölcz Károly távirda-kezelő Ercsibe, Petheő József postakezelő Ludasra, Tarbay Ede postakezelő

közel s távol vidékre, s az első visszatértnek jutalom s kitüntetés, taps a része, ezen czélra szolgáló eszközök itt a legteljesebb fejlettségben állanak.

A legelső belga verseny alkalmával Anversben az első visszatért galamb a városban nyilvánosan zenező mellett mutattatott be, valóságos diadalmenetet rendeztetek számára, tulajdonosa medáliát kapott. A versenyeken győztes galambok magas áron kelnek el, legközelebb Brüsszelben saját szemünk láttára 160 frankért adtak el egy árverés alkalmával egy posta galambot, és a különböző árak között legkisebb csak 20 frank volt. De volt már Angliában eset rá, hogy 1000 frankon vettek meg egy-egy posta galambot.

Németországban, mint a Columbia legutóbbi számában olvastuk, a kereskedelmi ministerium egy rendelete következtében a Borkumi világító toronyra helyezett galambházba 25 pár posta galamb állítottatott be a sziget és a távozó hajó közötti közlekedés céljából, különben a szociális élet itt is megindult már e téren, Aachen, Berlin, Crefeld stb. helyeken, a belgákat utánozva szintén társulatok léteznek, a legközelebbi Aacheni verseny alkalmával egy-egy résztvevő tag összes költsége (szállítás,

Mező-Küvesdre, Nagy Abraham Adolf Tisza-Igarra. Helyettes postamesterré kinevezettek: Dienstenberger Kálmán Dárdára és Dallmann György Bölcskére. — Bécsy Lajos a zentai postahivatalhoz kiadoul alkalmaztatott. Farkas István kisbéri pk. jelölt a postakiadói vizsgát letette. — Stammer János szegvári postamester meghalt.

— **Beküldetett** hozzánk: „A világ minden államának postaügye“ című szakműnek 1-ső füzeté. Szerkeszti Böszörményi Kálmán m. kir. postatiszt Debreczenben. Az első füzet 56 oldalra terjed és tartalma igen élvezetes olvasmányt fog nyújtani t. kartaársainknak. Ehez hasonló mű tudunkkal semmiféle nyelven még nem jelent meg; a gyűjtött adatok óriási fáradsággal voltak megszerezhetők, a szerző sok akadálytalálkozhatott és így e részben úgy szólván mint uttörő tűnik fel. E valóban jeles postai szakmű első része magában foglalja a postaügy eredete és világtörténelmének rövid vázlatát, a következő szakaszokban: 1) A posta eredete és fogalma. 2) A postaügy történeti fejlődése. 3) Az általános postai kiváltságok és szabadalmak. 4) Az irás története. 5) A levél története. 6) A levéltitok. 7) A postautakról. 8) A posták szállítása. 9) A kocsik és szekerek. 10) A galambposták. 11) A léghajó posták. 12) A postairódom. 13) Az általános postaegetlet. Végül a második résznek kezdete. „A postaügy történelme, fejlődése és statisztikája.“ A munka 14—20 iven 4—5 füzetben színes borítékkal fog megjelenni. Előfizetési ára 1 frt 60 kr. egyes füzet 40 kr. Megrendelések egyenesen a szerzőhöz intézendők.

— (A spanyol posta költségvetéshez) A „Revista de Correos“ hivatalos postalap 131. számában közzétett, az 1877/8. üzletévre szóló költségvetés a következőket tartalmazza a spanyol postahivatalnokok évi fizetésére nézve: „A postagazgatás legelső főnökének évi fizetése 12,500 peseta (1 peseta körülbelül 37 1/2 kr. o. é. tesz.) A vezérlete alatt működő magasabb hivatalnokok közül kap: 1. I-ső osztályu hivatalfőnök 10,000, 2 II. osztályu egyenként 8750, 2 III. osztályu 7500, 2 IV. osztályu 6500, továbbá 5 I. oszt. vidéki főnök a 6000, 12 II. oszt. a 5000 és 20 III. osztályu a 4000 peseta évi fizetést. Az alárendelt hivatalnokokból tartoznak 23 az I. osztályu tisztékhez a 3500, 58 a II. osztályhoz a 3000, 35 a III. osztályhoz a 2500, 82 a IV. osztályhoz a 2000, 125 az V. osztályhoz a 1500; továbbá 120 I. osztályu gyakornok a 1250, 300 II. oszt. gyakornok a 1000 és 400 a III. oszt. gyakornok a 750 peseta évi fizetéssel. A vasuti posták személyzete: 2 a tiszték I. osztályához tartozó felügyelő a 3500, 8 első osztályu tiszt a 3000, 22 harmadik osztályu a 2500, 28 negyedik osztályu a 2000, 49 ötödik osztályu a 1500, 106 segéd a 1250 és 21 postaltiszt 750—1000 peseta fizetéssel. A központigazgatásnál az altiszti személyzet harmincz egyénből áll 1000—1500 pesetáig terjedő évi fizetéssel; a vidéki postagazgatóságoknál 58 egyénből

tag és egyleti díj) 7 márka és 50 pfeningre rugott, ugylátszik tehát, hogy ily potom áron nagyon is megérdemli a fáradságot a posta galambok kezelése, de egyébként is nagyon csekély kiadásokkal van összekötve.

Olaszországban is érdeklődnek az ügy iránt, a l'Épervier a belga posta galamb társaságok hetilap szerkesztője nekünk személyesen mondá, alig győz a felhívások és megrendeléseknek eleget tenni.

Oroszországba legközelebb szállított ő 120 galambot, talán az oroszok is alkalmazzák stratégiájukban?

De nagyon érdekes Chapins munkája is, melyben a posta galamb történetét írja és amint különösen Chináról ír e részben, mily különös gond és figyelem tárgya ott a galamb, a chinaiak, hogy megvédjék a posta galambot a ragadozó madaraktól, a fiatal galambok farkára egy kis és véghetetlen könnyű sipooskát illesztnek oly módon, hogy ez a galamb örökös és elválaszthatatlan tulajdona marad, e kis eszköz, mely nagyon különös leírása kezünkben van, a repülés alkalmával, a legkisebb szél érintésére sivitó hangot ad, és midőn a galambok csapat-

750 peseta, a postahivataloknál pedig a belszolgálatra 110 egyénből 500 peseta évi fizetéssel. A vidéki posta- és szállítási szolgálatra összesen 1916.000 peseta van előirányozva. Ha a fentebbiek folytán a postai személyzet Spanyolországban aránylagosan csekélynek mutatkozik, ez nem csodálkozható, mivel köztudomáslag a spanyol posták csak a levélposta szolgálattal foglalkoznak; azonban annyi már az első pillanatban észrevehető, hogy az évi fizetések Spanyolországban sokkal csekélyebbek mint osztrák-magyarországban.

Távirdaügyek.

— **A földmívelés- ipar és kereskedelemügyi m. kir. minister Mokry Gusztáv** felesketett távirdagyakornokot és Pálya Gyula távirda-kezelőt ideiglenes m. kir. távirdatiszteké nevezte ki.

— (A telephon.) Bell telephonjával, mely a tudománynak egyik legesodásabb haladását képviseli, a napokban kísérleteket tettek egy bécsi lap (a N. Fr. Pr.) szerkesztőségi irodájában. A padlatra hét szobán keresztül két vezető-huzalt fektettek; a huzal két végére két telephont erősítettek, és most megkezdtek a társalgást. A beszélő a telephont — e kis, alig egy vámfontot nyomó készüléket — néhány hüvelyknyire tartja szájától és a szavakat lehetőleg tisztán mondja be a kör alakú kis nyílásba, mely mögött rezgő pléh-lemez van; ennek rezgése hozza létre a villamos inductió-áramokat. A hallgató a másik végállomáson hasonló készüléket tart lehető közel a füléhez, hogy hasonló pléh-lemez közvetítésével, melyet meg az inductió-áram hoz rezgésbe, a mondott szavakat meghallja. Az egyszerű készülék nemcsak a szavakat adja vissza tisztán és érthetően, de még a beszélő organumát is olyan hiven különbözteti meg, hogy abból rögtön rá lehet ismerni a beszélő személyére. Hasonlóképp meg lehet táviratozni az éneket, vagy a hangszerek játékát. És a huzal tulsó végén nem csak, hogy a dallamot lehet megkülönböztetni, de egész világosan a hang timbrejét, vagy a hangszer hangárnyalatát is. Az éneknél szintén közel kell tartani a szájhoz a telephont, míg a hangszer játéka úgy közöltetik a telephonnal, hogy ez utóbbit vagy a hangviszaverőre, vagy egyéb alkalmas helyre fektetik, hol a hanghullámokat felfoghatja. A telephonnak, eddigi szerkezetében, két főhiánya van; az egyik az, hogy a közölt hangokat vagy szavakat a tulsó állomáson csak akkor lehet hallani, ha a másik telephont a vezetés bezárása után szoroson a fülhez illesztik; szükséges lenne tehát, hogy a készülék oly hangos jelt adhasson, mely a megszólított figyelmét felkeltethetné. E végből nagy távolokon távirati jelző-készüléket is kell alkalmazni, mely jelt ad a távirati beszélgetésre. Másik baja a telephonnak abban rejlik, hogy egy és ugyanazon készülékkel vagy csak hallgatni, vagy csak beszélni lehet; de előfordul, hogy mindkét állomáson egyidejűleg szólnak bele a készülékbe és ekkor sem az egyik, sem a másik nem hall

ját az orv madár, gyanus szemmel kíséri, s netán közeledni is bátorkodnék, a félénk állatocskák gyorsan tovarepülnek, miközben egy sivitó láрма kíséri nyomukat, az ellenség e szokatlan hangtól megrezzen s tova száll, a galambok útja tiszta légkörben, minden madár messze elkerüli azokat. Ily eszközt a bécsi kiállítás chinai osztályában látni is lehetett.

Ime egy új dolog, egy új foglalkozás, melynek története azonban már Nőé bárkájánál veszi kezdetét, vajjon nem tehetnénk-e mi is valamit e tárgyban, ugyan ne nézzük tétlenül összetett kézzel, mivel foglalkozik a művelt Európa, használjuk fel azt a szép földet, melyre az isten minket megteremtett, lépünk azok sorába, kik az emberi nem üdvös feladatát helyesen megértették, ki tudja minek, mikor vesszük hasznát, a kísérletből kifog tünni, hogy alig találunk édesb gyönyört mint e kedves állatokkal való foglalkozásban. Kinek kedve volna, jöjjön hozzánk, minden szükséges tanácsal készen szolgálunk, és alkossunk társulatokat, lépünk relatioba a kis, de előre haladt Belgiummal, az út előttünk nyitva áll, posta galambok még sok jót és czélyszerűt hozhatnak onnan minékünk.

Edelényi.

semmit, vagy megtörténik az is, hogy mindketten figyelmesen hallgatnak és lesik a szót egyidejűleg. Ehiányos részben az által lehet segíteni, hogy mindkét végén a huzalnak két-két telephont alkalmaznak szólásra és hallgatásra. A telephon használatánál a legnagyobb nyugalommal kell eljárni; a kimondott szót, az énekelt vagy játszott hangokat ugyan a legtisztábban lehet kivenni, de mégis úgy tetszik a figyelőnek, mintha a hallottak végtelen távolságból hatolnának füleibe és így könnyen kikerülnek figyelmét a legesekélyebb neszre, mely környezetében hallható. A készülék rendkívül egyszerű és olcsó; néhány száz lépésre szolgáló huzallal csak tíz forintba kerül.

Vegyes közlemények.

— **Törvénytörvényes csarnok.** A Kis-Zombor és Szőreg közti uton 1876. decz. 12-én reggel egy kőhid közelében a postakocsis meggyilkolva a postakocsit pedig tartalmától megfosztva találtatott. A bűnyomozás megindított és csakhamar kiderült, hogy a rablógyilkosságot ifj. (Kis) Koós Balla János, Tóth, Szabó Pál és Szabó József kis-zombori lakosok követték el. — A bűncelekményt Balla kezdeményezte, ő beszélt rá társait, hogy nyujtsanak neki segédkezet. — Midőn a kocsizőrejt hallották, előugrottak rejtekükből: Tóth-Szabó Pál megállította a lovakat, Balla pedig több baltacsapást mért a postakocsis fejére, ki rögtön meghalt. Erre kiűritették a postaládát és zsákokat; — a pénz 898 frot Szabó J. vette magához s nála történt a felosztás kétizben. Balla és Tóth Szabó Pál közvetlen tettesek saját beismerésük alapján az e f. bűnfenyítő törvénytörvényes által kötél általi halálra ítéltettek. A kir. tábla (elnök Fabinyi, előadó Pais) a felebbezett ügyet ma vette tárgyalás alá és ifj. Balla Jánost és Tóth Szabó Pált az első ítélet kihirdetésétől számítandó husz évi börtönrre ítélte; Szabó (Simon) József büntetése 18 évre szállítottat le. A kir. tábla a főbűnösökre vonatkozó ítélet megváltoztatását azzal indokolja, hogy Balla a tett elkövetésekor csak 18 éves volt, s így a hazai törvénykezési szokásaink szerint halálra nem ítéltető; hasonlóképp meg kellett változtatni a másik halálítéletet, mert Tóth-Szabó Pál nem emelt kezét a meggyilkolt postakocsisra.

— **Borzasztó tettnek** volt színhelye e hó 15-kén éjjeli időben az újvidéki postahivatal. A „Bács Bodrogher Zeitung“ erre nézve a következőkről értesít. Erős István postatiszt pénteken reggel 1 órakor az irodába jött, hol az éjjeli szolgálatot Zettel hivatalnok s Leiter György postaszolga végezték. Az utóbbit Erős aludni küldte az előbbivel azonban — ki éppen az íróasztalnál dolgozott, melyen az 51. gyalog ezred parancsnokságához címzett, s 9000 frtra rugó pénzküldemény hevert — föl s alájárva tréfásan beszélgetett. Leitner szolgálja engedelmességet a parancsnak, s a padlóra feküdt azon fal felé fordulva, melynek Zettel hátat mutatott. Egy feltűnő zőrej azonban arra készítette, hogy fölkelve maga körül tekintsen. Iszonyu látvány tárult szeméi elé. A padlaton az akkor már több sebből vérző Leitner küzdött Erősszel, ki a helyiségben levő s az utazó postatiszt számára elkészített éles karddal orgyilkos módjára megtámadta az alvó Leitnert. Zettel közbelépése folytán Erős elbocsájtotta áldozatát, kinek még annyi erője volt, hogy kirohanhatott. Erre a gyilkos hamarjában a pénzesomagot kerítette birtokába s véres ujaival fojtogatni kezdte Zettel is. Ez azonban védte magát, kiszakította a csomagot Erős kezéből s segítségért kiáltott. Erős megjédt s visszahagyva a pénzt, haza szaladt. Zettel szintén nem késedelmeskedett, az esetet rögtön följelentette és Vukovics rendőrbiztos néhány városi pandurral másnap reggel elfogta a gyilkost, kit szerencsére otthon talált. Joanovich vizsgáló bíró már megállapította a tényálladékat, kihallgatván Erőst és Leitnert, ki borzasztó fej s karsebei daczára teljes eszméletén van. Erős házas s egy fia van, több gyermekét egymásután vesztette el. A postánál 1870. óta volt alkalmazásban, eleinte nagy lábon állt, de később fizetésének levonása miatt szorult viszonyok közé került. Leitner szintén nős s egy leány apja. Állapota reménytelen.

HIRHARANG. — A „Post-Zeitung“ azt újságolja, hogy a temesvári kerületben 6 postahivatal kincstári kezelés alá fog vétetni, és pedig 1878-ban Nagy-Beeskerek és Zombor, 1879-ben Pancsova és Baja, 1880-ban pedig Versecz és Orsova. — **Bécsben** nemcsak „Postmeister“ hanem „Postbeamten“ kalendert is készülnek kiadni. Ez utóbbit még a Post-Verordnungsblatt is ajánlja; lesz benne, mint az előfizetési felhívás mondja, a legjelesebb osztrák postai szakférfiak 21 arczképe. Szerkeszti Krausz Vilmos postatiszt a bécsi postajárat irodában, ára 1 frt 40 kr. — **Szacsvai Károly** szatmári postatiszt e hó 19-én hivatalos teendői közepette szélhűdésben elbunyt. Egyike volt ő azon keveseknek, kiket nemcsak pályatársai, hanem mindazok kik ösmerték, fájdalomtelt kebellet kísérték ki az örök nyugalom helyére. — **Csenger és Sima** közt utóbbi időben a pénzes zacskó kétszer egymásután kivágatott, minekfolytán azon a vonalon érlyes vizsgálatot rendeltek el. — **A postaközlekedés** Antivarival a montenegróiak előnyomulása végett megszakadt, és így egyelőre az oda szóló kocsi-postaküldemények nem továbbíthatók. A nevezett helyre szóló levélpostaküldemények pedig Buduába küldendők. — **Berlinben** a németbirodalmi kerületi postaigazgatók 8 napi konferenciájára összehívtak. Mint a „Deutsche Post“ írja e gyűlésnek más célja nincs, mint az, hogy a vezérpostaiszgatógató a posta és táviratügy köréből bizonyos kérdéseket megoldás végett fog előterjeszteni. Ezt ugyan levélben is lehetett volna megtenni. — **A „Post-Zeitung“** a magyar postaintézetet reformálni akarja, és többek közt azt mondja, hogy minden apró postahivatalt egyszerűen be kell szüntetni s helyettük postagynököket provizió élvezete mellett kell alkalmazni. A proviziót következőleg engedélyezi: Értékjegyek után 10%, az ajánlott leveleknél darab száma 2 kr., kocsi-postaküldeményeknél 5 kr., és minden postautalvány után 2 kr. Ezt így kellene a nagy forgalmu postahivataloknál behozni, nem pedig ott a hol kevés a küldemény. **A „Magyar postamester“** című naptárunk 1878. évre, díszes kiállításban és változatos tartalommal a jövő hó elején fog a sajtó alul kikerülni és az illető előfizetőknek keresztkötés alatt azonnal szétküldetni. A naptárhoz a legújabb és teljes postai tisztai névtár van csatolva. Ára a szétküldéssel együtt 80 kr. — **Mátyás József** rakamazi m. k. postamester e hó 18-án jegyezte el Macenovits Jolán kisasszony postakezelőnöt Tisza-Lökről. —

Szerkesztői sürgöny.

E. A. d. a. Lapunk f. havi számaít postára adtuk. B. Á. t. y. n. A késelemért bocsánatot kérünk, még jókor ott lesz. Gyula barátunk beteg. V. N. K. e. r. e. k. i. Levelet írunk. T. ú. r. j. e. Keresztkötés alatt postára adtuk. B. Ú. j. f. a. l. u. L. o. v. r. i. n. Megírtuk. R. Szered. A jövő héten elintézzük.

Pályázatok postakezelői állomásra.

1. A diósgyőri postakiadói állomás azonnal betöltendő. Kérvények Henczler István postamester ur czime alatt poste-restante Miskolczra intézendők.
2. Gyöngyösön a postakiadói állomás, havi 15 frt. fizetés, mosáson és ágyműmü kívül teljes ellátással azonnal betöltendő. Folyamodványok Zemlényi Sándor kir. postamesterhez Gyöngyösre intézendők. Biztosítékkal rendelkezők előnyben részesülnek.

Ajanlkozások.

— A postakezelésben teljesen, és a távirászatban is kellően jártas és jó bizonyítványokkal rendelkező postakezelő, óhajtana mielőbb alkalmazást nyerni. Az ebbeli szives meghívó levelek Husz Odön postakezelő czime alatt Abaujmege Zsadányaiba intézendők.

— Egy előkelő családból származott fiatal özvegy, ki a postakezelés minden ágában kellő jártassággal bír, s már több hivatalnál mint önálló kezelőnő igen jó sikerrel működött, keres hason minőségben azonnali alkalmazást. A szives meghívó levelek X. Y. Z. betűk alatt posterestante Ujvidékre czimzendők.

Laptulajdonos: Joanovich György.

gal bír, s már több hivatalnál mint önálló kezelőnő igen jó sikerrel működött, keres hason minőségben azonnali alkalmazást. A szives meghívó levelek X. Y. Z. betűk alatt posterestante Ujvidékre czimzendők.

— Egy 29 éves, nőlen, a magyar, német és tót nyelvben, valamint a postakezelés minden ágában teljesen jártas postakiadó, ki jelenleg is alkalmazásban van, óhajtana f. é. december 1-től hason minőségben alkalmazást. A szives meghívó levelek Blay György postakiadó czime alatt Nyitra megyei Komjáthra küldendők.

— Egy fiatal postakiadó, ki a postakezelésben teljesen jártas s több időn át egy nagyobb forgalmu postahivatalnál működött, keres szerény feltételek mellett alkalmazást. A szives meghívó levelek Draskovich Győző postakiadó czime alatt Temes Lippára intézendők.

Épen most jelent meg:

„FORTUNA“

A SZERENCSE ISTENNŐJE

LOTTO-NAPTÁR

1878-ik évre.

Ára 65 kr.

Nagy, képes egyiptomi álmoskönyv a legregibb eddig ismeretlen módok szerint 90 fametszvénynyel.

Összeállítása a legújabb biztos játéknemeknek, matematikai számítási alapon.

Rautmann Frigyes, könyvkiadó.

Koronaherzeg-utca 2. sz.

Legújabb árjegyzék

JOANNOVITS DÖME

lópokrócok s szőnyegek
gyári raktárából.

Budapest (Pest), kigyó-utca 4. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben — Kézpénz fizetés mellett.

Darab	Pár	Szélesség Centim	Lópokrócok	Szám	frt	kr.
1	117	6	vörös ++ koczkás	00	4	—
1	117	6	sötét ++	0	4	75
1	117	6	középinom	1	6	—
1	117	6	finom	2	6	75
1	117	6	igen finom	3	7	—
1	136	7	közép finom	1	8	—
1	136	7	finom	2	9	—
1	136	7	igen finom	3	9	50
1	117	6	fehér katonai kettős pokrócz	—	9	—
1	—	—	angol drapp lótakaró	1	7	—
1	—	—	" " "	2	8	—
1	—	—	" " "	3	9	—
1	—	—	" " " igen fin.	4	10	—
Flanell-ágytakarók.						
1	117	6	finom kettős minta rajzzal	F	5	—
1	136	7	fin. kett. m. rajzzal	F	6	50
1	136	7	igen fin. " " "	FF	8	50
1	—	—	gyerm. flanell-takaró finom	F	3	—
1	—	—	ugyanaz igen finom	FF	4	—

Csikos futó-szőnyegek. 60 centiméter szélességű, méterje 30 kr. 1 frt 50 krig, továbbá: Virágos futó-szőnyegek 70 centiméter szélességű, méterje 80 kr., 1 frt. 60 krig. ugy mindennemű szőnyegek szobabehúzásokra, ágy elé. Zongora-és ágy-fal-szőnyegek darabja 1 frt. 50 kr. 1 frt 50 kr. 2 frt, 3 frt, 4 frt. a legutányosabb árakon.

Tökéletesebb árjegyzék kívánatra bérmentve.

Tiller Mór és testvére.

a nméltós. keresk. m. kir. miniszterium által megbizott szállítóinknál.

Budapesten, országút, Károly laktanya épületében a következő tárgyak utánvét mellett rendelhetők meg.

- 1 postatiszti vagy postatisztnői arany-zsinóros finom zubony 13 frt 80 krtól 15 frt 80 krig
 - 1 ezüst zsinóros pedig 12 frt
 - 1 60 krtól 14 frt 25 krig
 - 1 finom szürke pantaló . 8—10-ig. —
 - 1 a legfinomabb fajból . 11—12 —
 - 1 téli köpeny 24 frttól . . . 38 —
 - 1 esőköpeny csuklával 10 frt. 12 —
 - 1 sapka, valódi % arany zsinór és rózsával 3 — 70
 - 1 ugyanaz vitézkötéssel . . . 4 — 50
 - 1 finom nyári tábori sapka arany jelvényvel 3 —
 - 1 ugyanaz ernyővel 3 — 25
 - 1 szabályszerű nyakraváló pár arany vagy ezüst himzett posta jelvény zubony galléra . . 1 — 50
 - 1 pár ércz postajelvény 40 —
 - 1 finom posztó vagy szalma kalap urak vagy fiuk számára 1 frt 50 krtól 3 —
 - 1 szabályszerű levélhordó zubony 7 frt 50 krtól 9 — 50
 - 1 szürke pantaló 5 frt 20 krtól . . . 8 — 50
 - 1 sapka 1 — 80
 - 1 valódi ezüst-zsinórral 3 —
 - 1 ugyanez magastetejű 3 — 20
 - 1 szabályszerű postalegény szür. csuklyával 18 —
 - 1 szabályszerű zubony 7 — 50
 - 1 szabályszerű nadrág 6 — 30
 - 1 kalap 3 — 50
 - 1 sapka 1 — 50
 - 1 jó erős négykarimás posta sip 1 — 60
 - 1 három 1 — 40
 - 1 sip zsinór 1 — 25
 - 5 kilogramm jó spanyol viasz 4 —
 - 1 jó erős bőrtáska levélhordók számára 6 frttól 8 —
 - 1 ugyanez nagyobb minőségben csomagokra 9 frttól 10 — 50
 - 1 jó szerkezetű tized máhla mérleg súlyok 15 —
 - 1 jó szerkezetű levélmerleg tányérral . 3—6 — 50
 - 1 jó erős levélgyűjtő-szekerű postaczi-merrel 7 frt 50 krtól 9 — 50
 - 1 jó erős posta czimer 7 frt 50 krtól . . 9 — 54
 - 12 jó minőségű tekete írón 35 krtól . . . — 75
 - 12 jó minőségű kék írón 55 krtól — 85
 - 12 jó minőségű vörös írón 70 krtól . . . — 95
 - 12 jó minőségű tolltartó 25 krtól — 60
 - 1 doboz finom acél toll 50 krtól 1 — 25
 - 100 hivatalos boríték czimvel 60 —
 - 100 ugyanaz vastag papírból 1 — 20
 - 100 jelentési iv 1 — 29
 - 100 pénzes levélboríték 65 —
 - 100 levél papir festett monogrammal . . . — 95
 - 100 hozzá való boríték 95 —
 - 100 levél boríték czim nélkül 35 krtól . . — 65
 - 100 látogató jegy 65 krtól 1 — 55
 - 100 hozzá való boríték 35 —
 - 1 nagy korsó fekete tinta 35 —
 - 1 nagy korsó finom viola tinta 45 —
 - 1 kis üveg bármintó színi tinta 10 —
 - 1 korsó, 1/2 kilogramm fekete bélyeg festék 1 —
 - 1 betűzőhöz való szelence párnával . . 1 — 50
 - 1 rizma foglmaszó papir 1 — 85
 - 1 rizma fehér iroda papir 2 frt 50 krtól 3 — 50
 - 1 koncez jó csomagoló papir 40 —
 - 1 vonalzó 10 krtól 50 —
 - 1 pár jó erős lópokróc I-ső számu 3 — 60
 - 1 pár jobb fajta II-dik számu 4 — 80
 - 1 pár legjobb minőségű III-dik számu 5 ft 8 — 95
 - 1 drb fehér vagy szines ing 1 frt 60 krtól 2 — 65
 - 1 drb vaszon nadrág 1 frt 20 krtól . . . 2 — 50
 - 6 drb fehér vagy szines zsebkendő 90 krtól 4 — 50
 - 6 drb fehér vagy szines kapeza 90 krtól 3 — 75
 - 1 ing gallér vagy nyakkendő 20 krtól . 1 — 50
 - 1 jó erős revolver 7 frt 50 krtól . . . 12 — 50
 - 1 szimpla vagy dupla pisztoly 2 frttól . 3 — 25
 - 1 postatiszti kard elefant csont markolattal sarannyal kirakott tokkal . . . 15 —
 - ehkez kardkötő 5 frt — kr.
 - 1 pénzes zacskó felvágó kés 35 —
- Az említett tárgyakon kívül még megrendelhető a lehető legjobb árak mellett,

urak, gyermekek és hölgyek részére ruházat, nap és esernyők, minden háztartási szükséglet, urak és hölgyek részére kesztyű, jegyzék könyvek, pénzes tárczák, kések, ollók, méter súlyok, vas és rézből, minden irdoi tárgyak és szükségletek, lámpák, mindenféle ajándékoknak alkalmazható tárgyak, uri és hölgy nyakraválók, zseb- és fali órák.

1 Deák Ferencz emlék érem — frt 50 kr (Csomagolás fadóbozban 10 krtól 35 krig).

Teljesen felszerelt ruházat megrendeléseknél a mértek pontos beküldése szükséges.

Az egyenruházathoz tartozó szövét zsinór gomb, jelvény sat. részletesen is megrendelhető, és ugyanazon aron számíttatik amint a n. méltós. kir. keresk. minisr. által meghatározott.

Pontos jó és gyors kiszolgáltatás iránt kezessegét nyujtani ismert czégünknek különös érdekében fekszik.

Minthogy szállítási üzletünket a pártolás folytán, melyben a n. é. vidéki közönség részeseztet nagyobbítottuk, és ezentul nem csak a tek. hivatalbelieknek hanem az összes közönség szállítóit leszünk, felhívjuk mély tisztelettel a tek. postamester, és postatiszt urakat, nekünk vállalatban segédkezet nyujtani és az illető felektől bármí néven nevezendő megbízásokat, melyket mi rögtön utánvétellel küldeni fogjuk, mint közbenjárók elfogadni sziveskedjenek. Működésükért amint az utánvételi lap hozzánk visszaérkezik, az utánvételi összegből hatos kamatot posta utalványon az illető közbenjáró ur kezébe fogunk juttatni.

Tiller Mór és testvére, szállítók.